

POGLED IZ JUŽNE AMERIKE (HTTPS://MIMLADI.HR/CATEGORY/POGLED-IZ-JUZNE-AMERIKE/)

Intervju s hrvatskim povratnicima iz Južne Amerike – upoznajte Nazarenu Mendoza Joy

Damir Kopljar (https://Mimladi.Hr/Author/Damir-Kopljar/)

- Prije 3 Mjeseca (https://Mimladi.Hr/2023/09/05/Intervju-S-Hrvatskim-Povratnicima-Iz-Juzne-Amerike-Upoznajte-Nazarenu-Mendeza-Joy/)

16 Min.

(https://mimladi.hr/wp-content/uploads/2023/08/isabela-kronemberger-Hfn_mJt9ks4-unsplash-scaled.jpg)

Zadovoljstvo nam je prezentirati **četvrti u nizu intervju s hrvatskim povratnicima iz Južne Amerike**. Ideja o dubljem istraživanju fenomena hrvatske dijaspor te stavljanju naglaska na povratnike iz Južne Amerike nastala je prošle godine u kontekstu **razgovora i rasprava koje su članovi Svjetskog saveza mladih Hrvatska (SSMH) održavali na temu demografije i povratka iseljenog hrvatskog stanovništva u svoju domovinu**. Vijeće za elektroničke medije na sjednici održanoj 30. ožujka ove godine donijelo je odluku o raspisivanju **Javnog poziva za ugovaranje novinarskih radova u elektroničkim publikacijama**, stoga je **uredništvo portala Mimladi.hr u suradnji s Damirom Kopljarem**, autorom ovog i budućih tekstova, prijavilo projekt unutar čijeg su okvira odobrena financijska sredstva za objavljivanje **10 tekstova na temu povratka hrvatske dijaspor iz Južne Amerike**.

Donosimo vam razgovor s **Nazarenom** koja trenutno radi na jednom našem otoku. Povratnici iz Južne Amerike trude se što bolje **naučiti hrvatski jezik i upoznati hrvatsku kulturu**, stoga ćemo sve intervju objavit u izvornom obliku bez gramatičkih i pravopisnih intervencija kako bismo pokazali njihov uspjeh u svladavanju jezika.

Nazarena Mendoza Joy
(Izvor: privatna arhiva)

Kako bismo svim čitateljima omogućili što jednostavnije čitanje intervjua, donosimo vam dvojezična pitanja. Naime, pitanja su Nazareni postavljana na hrvatskom jeziku, no zbog olakšavanja čitanja donosimo i englesku verziju. Ispod engleske verzije možete pronaći prijevod Nazareninih odgovora.

- **Prije svega htio bih ti se zahvaliti što si pristala sudjelovati u ovome intervjuu. Možeš li nam se predstaviti – odakle dolaziš, koliko godina imaš i što si po zanimanju?**
- *First of all, I'd like to thank you for agreeing to participate in this interview. Can you introduce yourself to us – where you come from, how old you are and what you are by profession?*

My name is Nazarena. I am 29 years old and I was born in Argentina. I have a Degree on Tourism and Hotel Management and I am also Spanish English Translator. I am currently working in the quality control area in a hotel in Brač and I also work as tour coordinator.

- **Jesi li bila aktivna u hrvatskoj zajednici u Argentini?**
- *Were you active in the Croatian community in Argentina?*

Not really. When I was young we used to attend several events since my grand mother was the President of a Croatian Association in Mar del Plata. During my last years there I just attended certain events.

- **Što te motiviralo da odeš iz Argentine i vratiš se u Hrvatsku?**
- *What motivated you to leave Argentina and return to Croatia?*

Economic situation in Argentina is very hard. We have more than 100% inflation per year and it is not easy to save money or think of any projects for the future. Salaries are also low and we have a lot of insecurity there. Although I love my family and friends I wanted to live abroad for a while. Of course, the first option that came to my mind was Croatia since I have family here and I love this country. I got a scholarship to study the language so that made the decision even easier.

- **Je li proces dobivanja hrvatskog državljanstva bio jednostavan i jesi li u tome procesu dobila podršku i pomoć od hrvatske zajednice u Argentini i hrvatskog veleposlanstva u Argentini?**
- *Was the process of obtaining Croatian citizenship simple and did you receive support and assistance from the Croatian community in Argentina and the Croatian Embassy in Argentina?*

I applied for the citizenship in 2019 so, fortunately, at that moment it wasn't so difficult to obtain it. I also received help from the Embassy with some documents that we needed from Croatia. I know that nowadays people have to wait around 3 years to obtain the appointment. I did everything in 8 months.

- **Kakav je bio tvoj prvi dojam kada si sletjela u Hrvatsku. Jesi li imala osjećaj da dolaziš u stranu zemlju ili da dolaziš u svoju domovinu?**
- *What was your first impression when you landed in Croatia? Did you feel that you were coming to a foreign country or that you were coming to your country?*

It was hard since I came alone without knowing anyone. Although I have family in Zagreb, I met them for the first time once I arrived. Culture and people are absolutely different from Argentina and at the beginning it was difficult. Then, once I started getting to know more friends, the situation changed.

- **Koje su pozitivne, a koje negativne strane života u Hrvatskoj kad se usporede sa životom u Argentini?**
- *What are the positive and negative sides of life in Croatia when compared to life in Argentina?*

Positive things: first of all, Croatia is much safer country than Argentina. I think that's the most important thing. Also, although in Croatia the economy is not the best, it is much better than in my home town. Also, the fact that Croatia is part of UE is also an advantage when traveling, apart from the fact that it is very close to different countries. In Argentina, since it is a bigger country, we usually have to take a plane if we want to travel abroad. Also, Croatia is a beautiful country with amazing beaches. Argentina is also an incredible country, but the beaches are not so nice. Dalmatia is beautiful. I really love that part of the country and since I came, I constantly try to spend my time there whenever I can. I believe that Croatians are not really aware of the heaven in which they are living.

Negative things: I don't want to say that it is a negative fact, because every culture is different. But for sure, the worst part of living in Croatia for me is that European people in general are „colder“ than Argentinians. We are used to be together with friends all the time, hanging out, maybe go for a beer with a friend of another gender without any „love“ intention and that in Croatia is not so common. They do not even hug or kiss to each other unless they are friends. In Argentina it is not like that. Apart from this, I noticed that Croatian mentality is quite „old“ when talking about relationships in general. For example, many Croatians looked me weird when I told them I love my life although I don't have a husband or kids with 29 years old. Also, I have several gay friends and we had a lot of problems when going out with them because Croatians started bothering them and sometimes ended in a fight.

Another difference between Croatian and Argentinian culture is that here in Croatia, people do not drink „mate“ and many Europeans think we are taking drugs when they see us drinking it. It is funny. Mate is the most popular drink in Argentina. It's an entire tradition to drink it and we usually share it with others. People can drink mate for breakfast, after lunch, for tea time.. Anytime. The phrase „Preparo unos mates?“ (Shall I prepare mate?) is really common in our everyday life. We put yerba mate (similar to green tea, but stronger in flavour) in a special pot, then put inside a straw and then we slowly serve hot water. Once that water is finished (2 or 3 sips), it's the turn for the next person to drink and so on.. Foreigns will never understand this tradition until they see Argentinian people drinking it.

Izvor: privatna arhiva

- Učiš li negdje hrvatski jezi i u kojoj si ga mjeri do sada svladala?
- Are you learning Croatian, and to what extent have you mastered it so far?

I study Croatian language in Filozofski fakultet since last year. I learned a lot of grammar and I understand a lot of things, but I am not able to have a normal conversation yet. It is a hard language and you need to practice every day.

- **Kakvi su tvoji daljnji planovi? Hoćeš li ostati u Hrvatskoj, vratiti se u Argentinu ili možda otići u neku drugu europsku zemlju?**
- *What are your further plans? Will you stay in Croatia, return to Argentina or perhaps go to another European country?*

I am currently working in Brač, but I will go back to Argentina for 4 months. I will be back to Croatia in February and my idea is to continue living here. Anyway, I don't know yet.. I also love Argentina and the people I have there.. I will see how life goes in the next months.

- **Jesi li u kontaktu sa ostalim Hrvatima koji su se vratili iz Južne Amerike u Hrvatsku? Postoji li nekakva udruga u kojoj se okupljate?**
- *Are you in contact with other Croats who returned from South America to Croatia? Is there an association you're gathering in?*

Yes. All my friends, or most of them, are latin people who came to Croatia for the same reason than me: they have Croatian roots, they wanted to leave their country for a certain reason and they got the scholarship to study the language in Croatia.

- **Možeš li nešto reći o motivima zbog kojih južnoamerički Hrvati kreću u postupak dobivanja hrvatskog državljanstva? Je li to kako bi se jednoga dana vratili u Hrvatsku ili je primarni motiv dobivanje državljanstva koje omogućuje život i rad u Španjolskoj ili nekoj drugoj zemlji Europske unije?**
- *Can you say anything about the motives why South American Croats are embarking on the process of obtaining Croatian citizenship? Is this in order to return to Croatia one day or is the primary motive for obtaining citizenship that enables life and work in Spain or another European Union country?*

I believe that 90% of latin people applying for the citizenship do it because they want the European passport. Not necessarily for going to a different country in Europe, since many of them stayed in Croatia, but the main reason is just to have the European „entrance“ and then decide what to do. Whats more, in Argentina until 2020 we had to do a language exam to apply for the citizenship. After 2020 that exam is not longer requested and since then, much more people are applying and that's the reason why now it is really hard to get an appointment date.

Nazarena Mendoza Joy

Izvor: privatna arhiva

Prije svega Nazarena htio bih ti se zahvaliti što si pristala sudjelovati u ovom intervjuu.

- **Možeš li nam se predstaviti. Odakle dolaziš, koliko godina imaš i što si po zanimanju?**

Moje ime je Nazarena. Imam 29 godina i rođena sam u Argentini. Imam diplomu turističkog i hotelskog menadžmenta, a također sam prevoditelj za španjolski i engleski. Trenutno radim u odjelu kontrole kvalitete u hotelu na Braču te kao koordinator putovanja.

- **Jesi li bila aktivna u hrvatskoj zajednici u Argentini?**

Nisam. Kad sam bila mlada često sam s obitelji odlazila na neke kulturne događaje jer je moja baka bila predsjednica hrvatske udruge u Mar del Plati. Tijekom posljednjih godina rijetko sam sudjelovala u aktivnostima hrvatske zajednice.

- **Što te motiviralo da odeš iz Argentine i vratiš se u Hrvatsku?**

Ekonomska situacija u Argentini je vrlo teška. Imamo više od 100% inflacije godišnje i nije lako štedjeti niti razmišljati o budućnosti. Plaće su također niske i to stvara velike probleme. Iako volim svoju obitelj i prijatelje željela sam neko vrijeme živjeti u inozemstvu. Naravno, prva opcija koja mi je pala na pamet bila je Hrvatska s obzirom na to da ovdje imam obitelj i volim ovu zemlju. Dobila sam stipendiju za učenje jezika pa je to olakšalo donošenje odluke.

- **Je li proces dobivanja hrvatskog državljanstva bio jednostavan i jesi li u tom procesu dobila podršku i pomoć hrvatske zajednice u Argentini i hrvatskog veleposlanstva u Argentini?**

Zahtjev za državljanstvo sam podnijela sam 2019. godine pa ga, srećom, u tom trenutku nije bilo tako teško dobiti. Dobila sam pomoć i od veleposlanstva oko nekih dokumenata koji su nam trebali iz Hrvatske. Znam da ljudi danas moraju čekati oko 3 godine da bi dobili termin. kada sam ja pokrenula postupak za dobivanje državljanstva sve je bilo gotovo u roku od 8 mjeseci.

- **Kakav je bio tvoj prvi dojam kada si sletjela u Hrvatsku. Jesi li imala osjećaj da dolaziš u stranu zemlju ili da dolaziš u svoju domovinu?**

Bilo mi je teško jer sam došla sama i nikoga ovdje nisam poznavala. Iako imam obitelj u Zagrebu, prvi put sam ih susrela kad sam stigla. Kultura i ljudi su apsolutno drugačiji od Argentine i na početku je bilo teško, no s vremenom sam upoznala puno novih prijatelja i ostalo mi je puno lakše.

- **Koje su pozitivne, a koje negativne strane života u Hrvatskoj kada se usporede sa životom u Argentini?**

Pozitivna stvar prije svega jest sigurnost. Hrvatska je puno sigurnija zemlja od Argentine. Mislim da je to najvažnije. Također, iako u Hrvatskoj gospodarstvo nije najbolje, puno je bolje nego u mom rodnom gradu. Hrvatska je članica EU i pa je lagano putovati u druge europske zemlje, a pozitivna stvar je i to što se Hrvatska nalazi veoma blizu brojnim zanimljivim i turistima atraktivnim europskim zemljama. U Argentini, budući da je veća zemlja, obično moramo uzeti avion ako želimo putovati u inozemstvo. Također, Hrvatska je prekrasna zemlja s prekrasnim plažama. Argentina je također nevjerojatna zemlja, ali plaže nisu tako lijepe. Dalmacija je lijepa. Iako volim taj dio zemlje i otkad sam došla pokušavam u Dalmaciji provoditi što više vremena. Vjerujem da Hrvati zapravo nisu svjesni u kakvom raju žive.

No postoje i neke pomalo negativne stvari. Možda negativno nije najbolji izraz, možda bi bilo bolje reći da postoje neke kulturne razlike. Sigurno mi je najteže prilagoditi se na činjenicu da su Europljani općenito „hladniji“ od Argentinaca. Navikli smo stalno biti zajedno s prijateljima, družiti se, možda otići na pivo s prijateljem drugog spola bez ikakve „ljubavne“ namjere, a to u Hrvatskoj nije tako uobičajeno. U Hrvatskoj prilikom susreta ili druženja poljubiti u obraz ili zagrliti možeš samo osobu koja ti je bliski prijatelj. U Argentini nije tako. Osim toga, primijetila sam da je hrvatski mentalitet prilično „konzervativan“ kada govorimo o odnosima općenito. Primjerice, mnogi su me Hrvati čudno gledali kad sam im rekla da volim svoj život iako s 29 godina nemam muža ni djeću.

Još jedna razlika između hrvatske i argentinske kulture je ta što se u Hrvatskoj ne pije „mate“ i mnogi Europljani misle da konzumiramo drogu kad nas vide da ga pijemo. To mi je bilo poprilično začuđujuće. Mate je najpopularnije piće u Argentini i postoji cijela je tradicija i kulturu ispijanja mate-a. Mate se gotovo nikada ne ispija sam te ispijanje mate-a predstavlja oblik druženja sa prijateljima. Ljudi mogu piti mate za doručak, nakon ručka, za vrijeme čaja... Bilo kada. Fraza „Prepro unos mate?“ doista je česta u našoj svakodnevici. Yerba mate je biljka koja se stavlja u posudu (yerba je slična zelenom čaju, ali jačeg okusa) zatim unutra stavimo slamku i onda polako sipamo toplu vodu. Nakon što se ta voda pomalo ohladi (2 ili 3 gutljaja), posuda se daje drugoj osobi i tako u krug. Stranci nikada neće razumjeti ovu tradiciju dok ne vide Argentine kako konzumiraju mate.

▪ **Učiš li negdje hrvatski jezik i u kojoj si ga mjeri do sada svladala?**

Od prošle godine učim hrvatski jezik na Filozofskom fakultetu. Dobro sam savladala gramatiku i puno toga razumijem, ali još ne mogu normalno razgovarati. Hrvatski je težak jezik i kako bih ga savladala moram ga vježbati svaki dan.

▪ **Kakvi su tvoji daljnji planovi? Hoćeš li ostati u Hrvatskoj, vratiti se u Argentinu ili možda otići u neku drugu europsku zemlju?**

Trenutno radim na Braču, ali se vraćam u Argentinu na 4 mjeseca. U veljači se vraćam u Hrvatsku i ideja mi je nastaviti živjeti ovdje, ali opet volim i Argentinu i ljude koje tamo imam. Vidjet ću kako će se život odvijati sljedećih mjeseci.

▪ **Jeste li u kontaktu s ostalim Hrvatima koji su se vratili iz Južne Amerike u Hrvatsku? Postoji li neka udruga u kojoj se okupljate?**

Da. Većina ljudi koje sam upoznala u Hrvatskoj i sa kojima sam se sprijateljila su Latino Amerikanci koji su došli u Hrvatsku iz istog razloga kao i ja, imaju hrvatske korijene, htjeli su napustiti svoju zemlju iz određenog razloga i dobili su stipendiju za učenje jezika u Hrvatskoj.

▪ **Možete li reći nešto o motivima zbog kojih južnoamerički Hrvati pokreću postupak dobivanja hrvatskog državljanstva? Je li to kako bi se jednog dana vratili u Hrvatsku ili je primarni motiv dobiti državljanstvo koje omogućuje život i rad u Španjolskoj ili nekoj drugoj zemlji Europske unije?**

Vjerujem da 90% Latino Amerikanaca koji traže državljanstvo to čine jer žele europsku putovnicu. Ne nužno zbog odlaska u neku drugu zemlju u Europi, budući da su mnogi od njih ostali u Hrvatskoj, ali glavni razlog je jednostavno imati europski „ulaz“ i onda odlučiti što dalje. Štoviše, u Argentini smo do 2020. morali polagati jezični ispit da bismo podnijeli zahtjev za državljanstvo. Nakon 2020. taj se ispit više ne traži i od tada se prijavljuje mnogo više ljudi i to je razlog zašto je sada jako teško dobiti termin.

Ovaj tekst objavljen je uz potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama. Naziv projekta je “Pogled iz Južne Amerike – zašto južnoamerički Hrvati dolaze studirati u Hrvatsku?”

TAGOVI : [POGLED IZ JUŽNE AMERIKE \(HTTPS://MIMPLADI.HR/TAG/POGLED-IZ-JUZNE-AMERIKE/\)](https://mimpladi.hr/tag/pogled-iz-juzne-amerike/)

f Share On Facebook (<https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://mimpladi.hr/2023/09/05/intervju-s-hrvatskim-povratnicima-iz-juzne-amerike-upoznajte-nazarenu-mendoza-joy/>)

t Share On Twitter (<https://twitter.com/share?text=https://mimpladi.hr/2023/09/05/intervju-s-hrvatskim-povratnicima-iz-juzne-amerike-upoznajte-nazarenu-mendoza-joy/>)

G+ **p**

amir Kopljar (<https://mimpladi.hr/author/damir-kopljar/>)

Damir je student pete godine studija povijesti koji u slobodno vrijeme voli pročitati dobru knjigu, a ponajviše one iz ruske književnosti. Primarno područje njegovog znanstvenog interesa je Domovinski rat. Ujedno, obožava odlaziti u kazalište, a velika strast su mu i sportske aktivnosti.

PRETHODNI ČLANAK

Djeca su odraz Božjeg dostojanstva
(<https://mimpladi.hr/2023/09/11/djeca-su-odraz-bozjeg-dostojanstva/>)

SLJEDEĆI ČLANAK

Intervju s hrvatskim povratnicima iz Južne Amerike – upoznajte
Macarenu Santana (<https://mimpladi.hr/2023/08/28/intervju-s-hrvatskim-povratnicima-iz-juzne-amerike-upoznajte-macarenu-santana/>)